

nordiske Lande, kunde man Gang paa Gang konstatere, hvor stærk den norske Mistænksomhed mod nye Unioner, ja, blot mod reelt Samarbejde var overfor baade Sverige og Danmark, og det til Trods for alt, hvad der var at høste af Fordele herved, og til Trods for den Risiko, der ofte rejste sig mægtig truende til den anden Side. Siden har den bevidste norske Isolationstrang gjort sig yderligere gældende, og lykkes det ikke at bremse eller omlægge den nuværende Udvikling af norsk Nationalisme med dens imperialistiske Ambitioner, vil man med Rette kunne hævde, at Norge ikke blot nøjes med at svække det nordiske Sammenhold ved at isolere sig selv, men aktivt bidrager til at sprænge det i Stykker.

Den anden Faktor ved Siden af den historiske i Forholdet mellem Norge og Danmark er det nære Slægtskab mellem de to Folk. Hermed er egentlig alting sagt, thi, som bekendt, findes der intet saa vanskeligt som at være i Familie med hinanden. Man ligner hinanden og er dog ofte saa uendeligt forskellige. De gode Sider hos hinanden overser man ofte, hvorimod man til Gengæld er uhyre skarp overfor hinandens Svagheder og Fejl. Alt dette kræver en Taktfuldhed fra begge Sider, og paa dette Omraade skal jeg villigt indrømme, at der har været og stadig bliver begaaet alvorlige Fejl ogsaa fra dansk Side. Jeg er selv ved Slægtskabsbaand og paa anden Maade foruden ved egen Sympati knyttet stærkt til Norge og tror saaledes at kunne udtale mig med Føje om disse Forhold. Jeg ved f. Eks., hvor vanskeligt det er at bringe sine Landsmænds Optræden som Turister ind under de Forudsætninger, man gerne vilde have de skulde opfylde overfor den nationale Mission, enhver Turist, desværre som oftest uden eget Vidende, udfører. Overhovedet er det for Tiden saa svært at rejse i Udlandet, at man ofte ligefrem kunde ønske en Censur overfor ærede Landsmænd, der agter sig paa Fornøjelsesrejser i det fremmede, enten det nu er til de store Lande eller de mindre. Jeg skal blot minde om en vis Kategori af de saakaldte Valuta-rejsende og disses Optræden ude omkring. Alligevel har selvfølgelig de store Lande her den Fordel, at der bliver dær lagt mindre Mærke til os. Dette mildnende Moment er ikke til Stede, hvor Danskeren kommer til Norge, og med hele den Atmosfære af Mistænksomhed, der møder Danskeren i Norge, bliver vore Turisters Stilling i dette Land derfor særlig vanskelig, langt vanskeligere end omvendt — og jeg indrømmer altsaa villigt, at det

ikke altid lykkes vore Landsmænd at overvinde disse Vanskeligheder, som man kunde ønske det.

Naar jeg fremhæver, at det er vanskeligere for Danskere at rejse i Norge end omvendt, ligger dog allerede heri nogen Undskyldning for de Tilfælde af uheldig Optræden, der finder Sted. Bortset fra vore Handelsrejsende — den berømte Type „Hr. Sørensen“, som den norske Presse nu er saa stærkt paa Nakken af — kommer de fleste Danske jo til Norge af Kærlighed til Landets Natur, de kommer sorgløse og tankeløse; og jeg vil hævde, at det just er denne Tankeløshed, der ligger bag de allerfleste Forhold, hvor Nordmændene med Rette kan bebrejde os vor Optræden. Tilbage bliver hos alle danske Norges-rejsende en Kærlighed til Landet deroppe, som den besindige Nordmand sikkert vil være den første til at anerkende. At vore Turister ogsaa kan yde andet end at være vittige i Tide og Utide, viser f. Eks. det høje Renommé, den danske Turist og Tindebestiger den Dag i Dag besidder paa Turiststationerne og blandt Fjeldførerne i Jotunheimen.

Jeg skal endvidere fremhæve den ulyksalige Sammenlignelsessyge, som ødelægger saa meget mellem norsk og dansk. I Stedet for at anerkende det forskelligartede og værdifulde, man hver for sig raader over, søger man paa barnlig Maade stadig at overtrumfe hinanden. Jeg mindes saaledes en herlig Historie fra mine Fodvandringer i de norske Fjelde som ung Student. Et blandet Rejseselskab af Nordmænd og Danskere er naaet op paa Galdhøpiggen's Tinde, og betaget af det storslaaede Panorama, der breder sig til alle Sider, og i berettiget patriotisk Stolthed udbryder en Nordmand, idet han slaar ud med Haanden: „Er dette ikke storslaaet?“ Hyorpaa en lille trivelig Københavner retter sig op og prompte giver igen: „Jo, men saa skulde De bare se Thorvaldsens Museum!“ Utallige er de klassiske Anekdoter, der kan hentes fra dette Omraade. Man smiler, naar man hører dem, men tænker ikke over, hvor megen Skade der i Virkeligheden ligger bag. Thi med Trangen til at sammenligne følger den gensidige Jalousi, og Misforstaaelserne flourerer.

Vor ulyksalige og i Sandhed ganske uforskyldte Stilling i den indre norske Maalstrid er en anden væsentlig og stor Faktor. Maaske man, navnlig tidligere, fra dansk Side ogsaa her har gjort sig skyldig i Ubetænksomheder, idet man ikke har forstaaet Dybden i denne norske Folke-